

IP

**Skup protokola uz pokazatelje:
Društvo (SO)**

Društvo

Pokazatelji učinka

Aspekt: Zajednica

KLJUČNI **S01.** Narav, opseg i učinkovitost programa ili opće prakse kojima se procjenjuje i upravlja utjecajima poslovnih djelatnosti na zajednice, uključujući fazu ulaska, djelovanja i izlaska.

Aspekt: Korupcija

KLJUČNI **S02.** Postotak i ukupan broj poslovnih jedinica podvrgnutih analizi korupcijskog rizika.

KLJUČNI **S03.** Postotak zaposlenika obuhvaćenih obukom o antikorupcijskim politikama i postupcima organizacije.

KLJUČNI **S04.** Mjere poduzete kao odgovor na slučajeve korupcije.

Aspekt: Javna politika

KLJUČNI **S05.** Stajališta organizacije vezana uz određene javne politike te sudjelovanje u razvoju javnih politika i lobiranju.

DODATNI **S06.** Ukupna vrijednost novčanih i nenovčanih priloga, danih političkim strankama, političarima i srodnim institucijama, raščlanjena po zemljama.

Aspekt: Ponašanje protivno načelu slobodnoga tržišnog natjecanja

DODATNI **S07.** Ukupan broj pravnih postupaka, pokrenutih zbog ponašanja u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja, trustovske i monopolističke prakse te njihovi ishodi.

Aspekt: Pridržavanje propisa

KLJUČNI **S08.** Vrijednost značajnih novčanih kazni i ukupan broj nenovčanih sankcija zbog nepridržavanja zakona i propisa.



Važnost

Kategorije Radnih odnosa, Ljudskih prava i Odgovornosti za proizvod bave se društvenim utjecajima povezanim sa specifičnim skupinama dionika (kao što su zaposlenici ili kupci). No društveni utjecaji organizacija također su povezani s interakcijama s tržišnim strukturama i društvenim institucijama koje uspostavljaju društveno okruženje unutar kojeg skupine dionika uzajamno djeluju jedna na drugu. Takvo uzajamno djelovanje, kao i pristup organizacije bavljenju društvenim skupinama kao što su lokalne zajednice, čine važnu komponentu učinka održivosti. Stoga se pokazatelji učinka u sklopu kategorije Društvo usredotočuju na utjecaje koje organizacije imaju na zajednice u kojima djeluju te načine na koje se odnose s drugim društvenim institucijama. U konkretnom smislu traže se podaci vezani uz mito i korupciju, sudjelovanje u stvaranju javne politike, prakse monopola te pridržavanje zakona i propisa koji se ne odnose na radne odnose i okoliš.

Definicije

Korupcija

Korupcija je »zloraba javnih ovlasti radi osobnog dobitka«¹ i mogu je poticati pojedinci u javnom ili privatnom sektoru. Ona uključuje djela kao što su podmićivanje, prijevare, iznuđivanje, dosluh, sukob interesa i pranje novca. U ovom kontekstu ona uključuje davanje ili primanje bilo kakvog dara, zajma, naknade, nagrade ili druge koristi bilo kojoj osobi ili od bilo koje osobe kao poticaj da se učini nešto što je nepošteno, nezakonito ili predstavlja zlorabu povjerenja danog radi vođenja poduzeća.² Može obuhvaćati nenovčane darove, kao što su besplatna dobra i slobodni dani ili posebne osobne usluge dane u svrhu stjecanja ili vjerojatnog stjecanja neprimjerene koristi, ili može dovesti do moralnog pritiska radi stjecanja takve koristi.

Opće referencije

- Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, revidirano izdanje 2000.
- Konvencija za borbu protiv potkupljivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnom poslovanju OECD-a (OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions), 1997.
- Načela korporativnog upravljanja OECD-a (OECD Principles of Corporate Governance), 2004.
- Međuamerička konvencija protiv korupcije (Inter-American Convention Against Corruption), 1996.
- Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije, 2003.

1 Transparency International.

2 Definicije se temelje na »Načelima poslovanja za suzbijanje mita« (Business Principles for Countering Bribery), izrađenima tijekom projekta kojim je upravljao Transparency International.



SO1. Narav, opseg i učinkovitost programa ili opće prakse kojima se procjenjuje i upravlja utjecajima poslovnih djelatnosti na zajednice, uključujući fazu ulaska, djelovanja i izlaska.

1. Važnost

Poslovne djelatnosti organizacije kao što su ulazak, poslovanje i izlazak, imaju cijeli niz značajnih utjecaja na održivost određene zajednice. Pokazatelji u Okviru GRI-a, kao što su podaci o emisijama u okoliš ili ekonomski podaci, pružit će opću sliku takvih pozitivnih i negativnih utjecaja, no vjerojatno ih neće moći raščlaniti do razine pojedinih zajednica ili geografskih područja. Stoga je važno imati mjeru koja odražava sustavan pristup organizacije upravljanju svojim kako negativnim tako i pozitivnim utjecajima, na cijeli niz zajednica u kojima posluje.

Dionike zanima djelotvornost pristupa koji organizacija primjenjuje u upravljanju utjecajima koje ima na zajednicu. Postojanje pouzdanih sustava upravljanja može ojačati robnu marku i ugled organizacije kao potencijalnog partnera. Istodobno jača i sposobnost organizacija u pogledu održavanja postojećih poslovnih djelatnosti i pokretanja novih.

2. Sastavljanje podataka

2.1. Izvijestite postoje li programi za procjenu utjecaja poslovnih djelatnosti na lokalne zajednice:

- prije ulaska u zajednicu;
- za vrijeme djelatnosti u zajednici; i
- za vrijeme donošenja odluke o izlasku iz zajednice.

2.2. Izvijestite definiraju li programi ili politike:

- kako se prikupljaju podaci za takve programe, uključujući i tko ih prikuplja; i
- kako se biraju članovi zajednice (pojedinci ili skupine) od kojih će se prikupiti informacije.

2.3. Izvijestite o broju i postotku poslovnih djelatnosti na koje se programi primjenjuju.

2.4. Izvijestite jesu li programi organizacije za upravljanje utjecajima na zajednicu bili učinkoviti u ublažavanju negativnih utjecaja i maksimalnom

povećanju pozitivnih utjecaja, uključujući raspon pogođenih osoba.

2.5. Izvijestite o primjerima na koji su način povratna informacija i analiza podataka o utjecajima na zajednicu utjecali na korake ka daljnjem angažmanu organizacije koja izvještava u zajednici.

3. Definicije

Utjecaji djelatnosti

Riječ je ponajprije o društvenim utjecajima, kao što su:

- zdravlje i sigurnost zajednice s obzirom na infrastrukturu, opasne materijale, emisije i ispuštanja te zdravlje i bolest;
- nedobrovoljno preseljenje, fizičko i ekonomsko premještanje te obnova mogućnosti egzistencije i
- lokalna kultura, spol, starosjedilački narodi i kulturna baština.

Ova definicija isključuje utjecaje obuhvaćene drugim pokazateljima, kao što su EN10 (izvori vode/staništa pogođena upotrebom vode), EN12 (područja visoke vrijednosti s obzirom na biološku raznolikost) i LA8 (ozbiljne bolesti). Također isključuje donacije (nenovčane i novčane) zajednicama.

4. Dokumentacija

Mogući izvori podataka uključuju politike i postupke organizacije, rezultate prikupljanja podataka iz programa koji se provode u zajednici i rezultate analize vanjskih dioničkih foruma, zajedničkih odbora zajednice, izvješća dionika i druge podatke.

Treba koristiti kako unutarnje tako i vanjske izvore i referencije.

5. Referencije

Nema.



SO2. Postotak i ukupan broj poslovnih jedinica podvrgnutih analizi korupcijskog rizika.

1. Važnost

Nastojanja glede upravljanja rizicima koji prijete ugledu, a proizlaze zbog korupcije među zaposlenicima ili poslovnim partnerima iziskuje sustav koji ima uspostavljene prateće postupke. Ovaj pokazatelj zahtjeva izvještavanje o dva specifična postupka kojima se osigurava prijenos organizacijskih politika i procedura na zaposlenike, posrednike ili poslovne partnere. Analiza rizika važan je i nužan pristup upravljanju koji pomaže pri procjeni mogućih slučajeva korupcije unutar organizacije.

2. Sastavljanje podataka

- 2.1.** Utvrdite koje su poslovne jedinice podvrgnute analizi organizacijskih rizika povezanih s korupcijom tijekom izvještajnog razdoblja. Analiza se odnosi ili na formalnu procjenu rizika korupcije ili na uključivanje korupcije kao faktora rizika u općim procjenama rizika.
- 2.2.** Izvijestite o ukupnom broju i postotku poslovnih jedinica podvrgnutih analizi korupcijskog rizika

3. Definicije

Nema.

4. Dokumentacija

Mogući izvori podataka uključuju izvješća o stanju u organizaciji (*nadzoru*).

5. Referencije

- Konvencija za borbu protiv potkupljivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnom poslovanju OECD-a (OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions), 1997.
- Smjernice za multinacionalna poduzeća OECD-a, revidirano izdanje 2000.
- Međuamerička konvencija protiv korupcije (Inter-American Convention Against Corruption), 1996.
- Konvencija protiv korupcije Ujedinjenih naroda, 2003.
- Načela poslovanja za suzbijanje mita (Business Principles for Countering Bribery), 2003.



SO3. Postotak zaposlenika obuhvaćenih obukom o antikorupcijskim politikama i postupcima organizacije.

1. Važnost

Nastojanja glede upravljanja rizicima koji prijete ugledu, a proizlaze zbog korupcije među zaposlenicima ili poslovnim partnerima iziskuje sustav koji ima uspostavljene prateće postupke. Obuka zaposlenika je važan element takvog sustava jer razvija svijest i kapacitet unutar organizacije, potrebnih za sprječavanje slučajeva korupcije. Ovaj pokazatelj prikazuje udio zaposlenika organizacije, za koje je razumno pretpostaviti da su upoznati s antikorupcijskim pitanjima.

2. Sastavljanje podataka

- 2.1.** Utvrdite ukupan broj zaposlenika, razlikujući menadžere od ostalih zaposlenika, koristeći podatke iz LA1.
- 2.2.** Izvijestite o postotku ukupnog broja zaposlenika koji su prošli antikorupcijsku obuku za vrijeme izvještajnog razdoblja, zasebno za menadžere i ostale zaposlenike

3. Definicije

Nema.

4. Dokumentacija

Mogući izvori podataka uključuju evidenciju o obuci.

5. Referencije

- Konvencija za borbu protiv potkupljivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnom poslovanju OECD-a (OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions), 1997.
- Smjernice za multinacionalna poduzeća OECD-a, revidirano izdanje 2000.
- Međuamerička konvencija protiv korupcije (Inter-American Convention Against Corruption), 1996.
- Konvencija protiv korupcije Ujedinjenih naroda, 2003.
- Načela poslovanja za suzbijanje mita (Business Principles for Countering Bribery), 2003.



SO4. Mjere poduzete kao odgovor na slučajeve korupcije.

1. Važnost

Korupcija predstavlja značajan rizik za ugled i poslovnu djelatnost organizacije. Općenito se veže uz pridonosenje siromaštvu u tranzicijskim zemljama, oštećenju okoliša, kršenju ljudskih prava, zlorabi demokracije, pogrešnoj raspodjeli ulaganja i podriivanju vladavine prava. Tržište, međunarodne norme i dionici sve više očekuju da organizacije iskažu integritet te opredjeljenost prema dobrom upravljanju i dobrim poslovnim praksama. Ovim se pokazateljem prikazuju konkretne radnje poduzete radi ograničavanja izloženosti izvorima korupcije i smanjenja rizika od novih slučajeva korupcije. Kad je riječ o dionicima, postoji interes za učestalost slučajeva korupcije unutar organizacije, ali također i za načine na koje organizacije odgovoraju na ovaj problem.

2. Sastavljanje podataka

2.1 Izvijestite o radnjama poduzetima kao odgovor na slučajeve korupcije, uključujući:

- ukupan broj slučajeva u kojima su zaposlenici bili otpušteni ili disciplinski kažnjeni zbog korupcije; i
- ukupan broj slučajeva neobnavljanja ugovora s poslovnim partnerima zbog slučajeva korupcije.

2.1 Izvijestite o svakom zaključenom pravnom postupku u vezi s korupcijom pokrenutom protiv organizacije koja izvještava ili njezinih zaposlenika za vrijeme izvještajnog razdoblja te ishode takvih postupaka.

3. Definicije

Nema.

4. Dokumentacija

Mogući izvori podataka uključuju spise pravnog odjela o postupcima pokrenutim protiv organizacije koja izvještava, njezinih zaposlenika, poslovnih partnera ili podugovarača; zapisnike rasprava internih disciplinskih saslušanja i ugovore s poslovnim partnerima.

5. Referencije

- Konvencija protiv korupcije Ujedinjenih naroda, 2003.
- Konvencija za borbu protiv potkuplivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnom poslovanju OECD-a (OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions), 1997.
- Međuamerička konvencija protiv korupcije (Inter-American Convention Against Corruption), 1996
- Smjernice za multinacionalna poduzeća OECD-a, revidirano izdanje 2000.
- Antikorupcijski instrumenti i Smjernice za multinacionalna poduzeća OECD-a, 2003.
- Načela poslovanja za suzbijanje mita (Business Principles for Countering Bribery), 2003.



SO5. Stajališta organizacije, vezana uz određene javne politike te sudjelovanje u razvoju javnih politika i lobiranju.

1. Važnost

Ovaj pokazatelj pruža informacije koje organizacijama omogućuju uspoređivanje svojih stajališta sa općeprihvaćenim politikama i ciljevima održivosti. Takva informacija daje uvid u kojem su opsegu javno iskazana stajališta o održivosti organizacije dosljedno ugrađena u cijelu organizaciju odnosno njene pojedine dijelove. Time se omogućuje usporedba organizacijskih prioriteta, osobito pri usporedbama unutar istog sektora. Isto tako, specifična stajališta o određenoj javnoj politici pridonose razjašnjenju strateške važnosti pitanja održivosti za organizaciju. Time se također pridonosi transparentnosti zagovaranja i lobiranja, što je u interesu onim organizacijama koje vode računa o svojem integritetu te utjecaju na dionike.

2. Sastavljanje izvješća

- 2.1.** Sudjelovanje se odnosi na nastojanja u kojima je organizacija zauzela službeno stajalište ili na djelatnosti u kojima je sudjelovanje formalno priznato. Iako ovime mogu biti obuhvaćene inicijative poslovnih udruženja, okrugli stolovi, radne skupine ili drugi oblici javnog zagovaranja i lobiranja kod donositelja javnih politika, prikazivanje podataka odnosi se na stajališta organizacije, a ne na stajališta tijela u kojima organizacija sudjeluje.
- 2.2.** Izvijestite o značajnim pitanjima koja su u žarištu sudjelovanja organizacije koja izvještava u razvoju javne politike i lobiranju. Ovo se ponajprije odnosi na sudjelovanje na razini organizacije, a ne na razini pojedinih djelatnosti.
- 2.3.** Navedite ključna stajališta zauzeta o svakom od gore navedenih pitanja i obrazložite svaku značajnu razliku između lobističkih stajališta i iznesenih politika, ciljeva održivosti ili drugih javnih stajališta.

3. Definicije

Razvoj javne politike

Organizirane ili koordinirane djelatnosti usmjerene na formuliranje vladine politike.

Lobiranje

Odnosi se na nastojanja da se nagovori ili utječe na osobe koje obnašaju političku dužnost ili su kandidati za takvu dužnost da budu pokrovitelji određene politike, i/ili da utječu na razvoj zakona ili političkih odluka. U ovom se pokazatelju to može odnositi na lobiranje vlada na bilo kojoj razini ili na lobiranje međunarodnih institucija.

4. Dokumentacija

Mogući izvori podataka uključuju izjave o javnoj politici; interne zapisnike odbora ili odjela za odnose s vladom; izjave o stajalištima koje je prihvatila organizacija koja izvještava u relevantnim trgovačkim udruženjima i evidenciju o uzajamnom odnosu s donositeljima javnih politika.

5. Referencije

- Smjernice za multinacionalna poduzeća OECD-a, revidirano izdanje 2000.
- Načela korporativnog upravljanja OECD-a, 2004.



SO6. Ukupna vrijednost novčanih i nenovčanih priloga, danih političkim strankama, političarima i srodnim institucijama, raščlanjena po zemljama.

1. Važnost

Svrha ovoga pokazatelja je pokazati opseg sudjelovanja u političkom financiranju te osigurati transparentnost u političkim radu te odnosima političkih institucija s organizacijom koja izvještava. Mnoge zemlje imaju zakone kojima se ograničavaju službeni troškovi za vođenje kampanja političkih stranaka i političkih kandidata.

2. Sastavljanje izvješća

- 2.1. Utvrdite ukupnu novčanu vrijednost financijskih i nenovčanih priloga danih političkim strankama, političarima i srodnim institucijama za vrijeme izvještajnog razdoblja. Za vrijednost nenovčanih priloga treba dati procjenu.
- 2.2. Izračunajte priloge u skladu s nacionalnim računovodstvenim pravilima (tamo gdje postoje).
- 2.3. Izvijestite o ukupnoj novčanoj vrijednosti raščlanjenoj prema zemljama za one zemlje u kojima:
 - organizacija ima glavne djelatnosti i/ili prodaju;
 - organizacija drži znatan udio tržišta u usporedbi s drugim organizacijama ili
 - dani prilozi čine znatan udio u usporedbi s ukupnim iznosom priloga na globalnoj razini.

3. Definicije

Prilozi

Prilozi mogu obuhvaćati donacije, zajmove, pokroviteljstva, kupnju karata za priredbe za prikupljanje sredstava, oglašavanje, upotrebu objekata, grafičko oblikovanje i tiskanje, donaciju opreme, predujmove za honorare ili poslove za izabrane političare ili kandidate itd.

Srodne institucije

Svako tijelo ustanovljeno s prvenstvenom svrhom ugovaranja službene ili neslužbene financijske potpore za političke stranke, njihove izabrane predstavnike ili osobe koje se žele kandidirati za političku dužnost. Ova definicija također uključuje institute za analizu javnih politika (*think tanks*), trgovačka udruženja i druge organizacije koje služe kao potpora i koje su povezane sa stvaranjem podrške političkim strankama, njihovim predstavnicima ili kandidatima za neku političku dužnost.

4. Dokumentacija

Mogući izvori podataka uključuju računovodstvenu evidenciju o vanjskim isplatama i izvještaje o javnom prikazivanju podataka.

5. Referencije

- Smjernice za multinacionalna poduzeća OECD-a, revidirano izdanje 2000.



SO7. Ukupan broj pravnih postupaka pokrenutih zbog ponašanja u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja, trustovske monopolističke prakse te njihovi ishodi.

1. Važnost

Spajanja i preuzimanja mogu utjecati na izbor potrošača, određivanje cijena te druge čimbenike bitne za djelotvornost tržišta. U mnogim su zemljama doneseni zakoni kojima se nastoje kontrolirati ili spriječiti monopoli, s temeljnom pretpostavkom da se tržišnim natjecanjem među poduzećima ujedno promiče ekonomska učinkovitost i održivi rast. Pokretanje pravnog postupka upućuje na situaciju u kojoj su tržišni postupci ili status organizacije dosegli dovoljnu mjeru da zavrjeđuje zabrinutost treće strane. Pravne odluke proistekle iz tih situacija mogu za organizaciju nositi rizik značajnog poremećaja tržišnih aktivnosti i/ili kaznenih mjera.

2. Sastavljanje izvješća

- 2.1.** Ovaj se pokazatelj odnosi na pravne postupke pokrenute na temelju nacionalnih ili međunarodnih zakona koji su prvenstveno doneseni sa svrhom reguliranja ponašanja suprotnog načelu slobodnog tržišnog natjecanja ili prakse monopola.
- 2.2.** Utvrdite pravne postupke, koji su u tijeku ili su završeni za vrijeme izvještajnog razdoblja, u vezi s ponašanjem suprotnim slobodnom tržišnom natjecanju i kršenjem zakona o monopolu, u kojima je organizacija koja izvještava navedena kao sudionik.
- 2.3.** Izvijestite o ukupnom broju pravnih postupaka zbog ponašanja suprotnog slobodnom tržišnom natjecanju i prakse monopola.
- 2.4.** Izvijestite o glavnim ishodima tih postupaka, uključujući odluke ili presude.

3. Definicije

Ponašanje protivno načelu slobodnog tržišnog natjecanja

Postupci organizacije koja izvještava i/ili zaposlenika koji mogu dovesti do dosluha s potencijalnim konkurentima radi namještanja cijena, usklađivanja ponuda stvaranja tržišnih ili proizvodnih ograničenja, nametanja geografskih kvota ili raspodjele kupaca, dobavljača,

geografskih područja i linija proizvoda u svrhu ograničavanja učinaka tržišnog natjecanja.

Prakse sprječavanja monopola i trustova

Postupci organizacije koja izvještava, koji mogu voditi dosluhu radi podizanja zapreka ulasku u određeni sektor, nepravičnim poslovnim praksama, zlouporabi tržišnog položaja, kartelima, spajanjima protivnima slobodnom tržišnom natjecanju, namještanju cijena i drugim postupcima dosluha koji sprječavaju slobodno tržišno natjecanje.

4. Dokumentacija

Mogući izvori podataka uključuju spise pravnog odjela i javne registre.

5. Referencije

- Smjernice za multinacionalna poduzeća OECD-a, revidirano izdanje 2000.



SO8. Vrijednost značajnih novčanih kazni i ukupan broj nenovčanih sankcija zbog nepridržavanja zakona i propisa.

1. Važnost

Razina nepridržavanja propisa unutar organizacije pomaže dobivanju uvida u sposobnost uprave da osigura usklađenost poslovnih djelatnosti s određenim parametrima učinka. Iz ekonomske perspektive osiguravanje pridržavanja propisa pridonosi smanjenju financijskih rizika do kojih dolazi ili izravno preko globa ili neizravno preko utjecaja na ugled organizacije. Snaga ugleda organizacije da se pridržava propisa u prošlosti može također utjecati na njezinu sposobnost da proširi poslovne djelatnosti ili da dobije dozvole.

Pokazatelji EN28 i PR9 bave se pridržavanjem određenih aspekata zakona. Sveukupni ugled organizacije u pogledu pridržavanja cijelog niza zakona u skladu s kojima mora djelovati od jednakog je interesa. Svrha ovoga pokazatelja je prikazati značajne globe i nenovčane kazne prema zakonima ili propisima koji nisu obuhvaćeni pokazateljima EN28 i PR9, kao što su zakoni i propisi koji se odnose na računovodstvene prijevare, diskriminaciju na radnom mjestu, korupciju itd.

2. Sastavljanje podataka

2.1. Utvrdite administrativne ili sudske kazne određene protiv organizacije zbog propusta u pridržavanju zakona i propisa, uključujući:

- međunarodne deklaracije/konvencije/ugovore i nacionalne, regionalne i lokalne propise i
- postupke pokrenute protiv organizacije upotrebom međunarodnih mehanizama za rješavanje sporova ili nacionalnih mehanizama za rješavanje sporova pod nadzorom vladinih tijela.

2.2. Izvijestite o značajnim globama i nenovčanim kaznama s obzirom na:

- ukupnu novčanu vrijednost značajnih globa;
- broj nenovčanih kazni i
- postupke pokrenute putem mehanizama za rješavanje sporova.

2.3. U slučaju da organizacija koja izvještava nije utvrdila ni jedan slučaj nepridržavanja zakona ili propisa, dovoljna je kratka izjava o tome.

2.4. Organizacijama se preporučuje da izvijeste o globama i nenovčanim kaznama kako su definirane propisima.

3. Definicije

Nema.

4. Dokumentacija

Izvori podataka uključuju rezultate revizije ili sustava praćenja propisa koji vodi pravni odjel. Informacije koje se tiču novčanih globa, mogu se naći u odjelima računovodstva.

5. Referencije

Nema.

